

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce **K. V.**, zastoupeného Mgr. Josefem Pelechem, advokátem se sídlem Plzeň, Kardinála Berana 1157/32, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem Liberec 2, U Jezu č. 642/2a, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 1. 12.2008, č. j. 63 Ca 5/2008 - 65,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 1. 12. 2008, č. j. 63 Ca 5/2008 - 65, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 2. 2008, č. j. OD 108/08-3/67.1/8024/Rg (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo ve smyslu § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Semily – odboru dopravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 16. 1. 2008, č. j. OD/2131/07 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím shledal správní orgán prvního stupně na straně žalobce porušení § 4 písm. c) a § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 21. 8. 2007 (dále jen „zákon o silničním provozu“), čímž žalobce naplnil skutkovou podstatu přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 21. 8. 2007 (dále jen „zákon o přestupcích“), neboť při řízení vozidla překročil nejvyšší povolenou rychlost

stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci nejméně o 43 km/h, za což mu byla uložena pokuta ve výši 5000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 6 měsíců a konečně povinnost uhradit náklady řízení podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci žalobou, kterou se domáhal jeho zrušení. Krajský soud rozsudkem ze dne 1. 12. 2008, č. j. 63 Ca 5/2008 - 65, žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud v úvodu svého rozsudku nejprve poukázal na § 51 zákona o přestupcích, který zakotvuje subsidiární použití správního řádu, včetně povinnosti postupu správního orgánu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonů s požadavky uvedenými v § 2 zákona o přestupcích (§ 3 správního řádu). Uvedl dále, že skutková zjištění a následné právní závěry lze přijímat až po provedeném dokazování; podkladem tak není například podané vysvětlení, neboť není procesně způsobilou výpovědí a může sloužit pouze jako vodítko pro zaměření dalšího dokazování. Upozornil také na povinnost správního orgánu umožnit obviněnému z přestupku využít jeho oprávnění ve smyslu § 73 a § 74 zákona o přestupcích. Podle citovaných ustanovení rozhoduje správní orgán jen na základě dokazování provedeného při ústním jednání, čímž je naplněn princip bezprostřednosti. Neúčast obviněného z přestupku (řádné omluveného) nelze zhojit účastí jeho právního zástupce, protože obviněný, jako jediná osoba, která má o průběhu událostí bezprostřední prožitek a informace, má právo reagovat na jednotlivé důkazy a realizovat tímto způsobem své právo obhajoby. V nepřítomnosti obviněného lze ústní jednání provést jen tehdy, pokud se jej odmítne zúčastnit nebo se k jednání nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Pro posouzení náležitostí omluvy a důležitosti důvodu však zákon nestanoví žádná kritéria a společné všem důvodům nepřítomnosti je jen jejich řádné doložení (důkazní břemeno leží na osobě, která omluvu uplatňuje) tak, aby odůvodněnost byla správním orgánem přezkoumatelná. K povaze omluvitelné absence dodal, že ta nemusí být nutně spjata s pracovní neschopností, stejně jako pracovní neschopnost nemusí být vždy omluvitelným důvodem pro absenci při jednání. Správní orgán si může ověřit, zda důvod neúčasti skutečně existuje, zejména je-li podezření, že se obviněný snaží zmařit jednání s ohledem na běh prekluzivní lhůty (zde krajský soud odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 574/05 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008 - 41), a to i ve spolupráci s orgány nemocenského pojištění, zaměstnavatelem nebo zdravotní pojišťovnou. Při posuzování důvodů podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích je však vyloučena jakákoli benevolence, která by mohla účastníka vést k domněnce, že jakákoli jeho omluva bude brána jako dostačující.

Vycházeje z těchto premis krajský soud dospěl k závěru, že v posuzované věci žalovaný uznal žalobcovy omluvy jako řádné neoprávněně, a to obecně proto, že nařízené jednání má přednost před záležitostmi soukromými i služebními. Jestliže žalobcovy omluvy akceptoval, mohl v něm též vzbudit dojem, že omluvou může být v podstatě cokoliv. Pokud jde o omluvy opírající se o lékařské zprávy, jejich obsah měl vést správní orgán prvního stupně k obezřetnosti, neboť na některých potvrzeních není uvedena diagnóza vůbec, případně je uvedena taková diagnóza, která nespadá do rozsahu odbornosti lékaře, který potvrzení vydal. Správní orgán si měl dále ověřit, zda pracovní neschopnost žalobce, započatá dne 18. 12. 2007, trvala i 9. 1. 2008, kdy bylo vedeno jednání jen za

přítomnosti jeho právního zástupce. Nepochybil tím, že omluvu z jednání neakceptoval, ale měl alespoň žalobce o této skutečnosti informovat a umožnit mu realizovat jeho právo obhajoby. Pro tato pochybení krajský soud k výsledkům jednání ze dne 9. 1. 2008 nepřihlédl, přestože vyjádřil podezření, že se žalobce pouze snažil obstrukcemi dosáhnout prekluze přestupku. Současně však krajský soud uvedl, že při předcházejícím ústním jednání dne 5. 9. 2007 byl žalobce přítomen, byla mu při něm dána možnost se k věci vyjádřit a byly při něm provedeny důkazy. Toto ústní jednání, dle jeho názoru, postačovalo – bylo realizováno procesně odpovídajícím způsobem a důkazy v něm provedené jsou použitelné pro vytváření skutkových závěrů. Důkazy byly provedeny listinami – záznamem o dopravním přestupku, evidenční kartou řidiče, kopií knihy měření a ověřovacím listem radarového rychloměru, přičemž žalobce proti obsahu těchto listin ničeho nenamítal a pouze setrval na své obhajobě, že není možné, aby se od nejvyšší povolené rychlosti odchýlil o 40 km/h. Samotný výsledek měření tak nebyl zpochybněn. Zde krajský soud upozornil, že v přezkumném řízení soudním (na rozdíl od správního řízení) nese žalobce důkazní břemeno a musí svá žalobní tvrzení nejen prokázat, ale také uvést, jakým způsobem se tvrzená procesní pochybení odrážejí v meritorním rozhodnutí; to v argumentaci žalobce postrádá. Shodně s žalovaným neuznal za relevantní žalobcem předloženou zprávu firmy Porsche Centrum Praha, potvrzující nesprávnou funkci řídící jednotky jeho vozidla, která mohla mít vliv na funkci rychloměru, neboť ta by nemohla překročení rychlosti ovlivnit v míře, kterou musí řidič sám vnímat, aniž by rychloměr sledoval. Obdobně ani výtkou, že ve spise není založena Kniha měření, ale že důkaz byl pořízen jen její kopií, žalobce naměřené údaje fakticky nezpochybnil. Z těchto důvodů proto krajský soud neakceptoval návrh na výslechy svědků – policistů provádějících měření. Ty, dle jeho názoru, postrádají význam v případě, kde se nejedná o dopravní nehodu či obecně událost, při které by bylo třeba zkoumat např. způsob jízdy vozidla. To vše navíc za situace, kdy žalobce ani neuvedl, jaké skutečnosti by měly být těmito svědky objasněny.

Krajský soud se vyjádřil i k procesním aspektům jím vedeného řízení. Uvedl, že ústní jednání dne 1. 12. 2008 proběhlo bez účasti žalobce, neboť jeho omluva nebyla akceptována. Důvodem byla nedůvěryhodnost důvodů uváděných jako překážka osobní účasti, konkrétně potvrzení pracovní neschopnosti vystavené MUDr. Š. dne 25. 11. 2008. To bylo, dle názoru krajského soudu, vydáno mimo rozsah odbornosti jmenovaného lékaře a vykazuje shodné rysy s opakovanými omluvami žalobce ve správním řízení. Pochybnosti soudu posílilo i zjištění, že žádost o odročení jednání byla žalobcem vlastnoručně podepsána a odeslána z jeho společnosti SPORTour cestovní kancelář, s. r. o. (dále jen „SPORTour“) dne 24. 11. 2008, z čehož je zřejmé, že žalobce tohoto dne pracoval. Žalobce navíc argumentoval omezením své pohyblivosti a bolestivostí onemocnění, s čímž však nekoresponduje absence jakýchkoli utišujících prostředků předepsaných lékařem.

Proti tomuto rozsudku brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností odkazující na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel především popírá existenci důvodů pro odročení soudního jednání nařízeného na 1. 12. 2008. Potvrdil, že dne 27. 11. 2008 krajskému soudu zaslal omluvu, společně s žádostí o odročení jednání. Soud však obratem informoval společnost

SPORTour, že uvedené žádosti nevyhovuje, a to s uvedením důvodů, které ho k takovému postupu vedly. Stěžovatel bezprostředně poté požádal o odročení jednání znovu s tím, že tentokrát doložil potvrzení o pracovní neschopnosti i s diagnózou a lékařskou zprávou MUDr. Š. Ani této žádosti však krajský soud nevyhověl, o čemž stěžovatele vyrozuměl telegramem. Na adrese, kam byl tento telegram doručen, se však stěžovatel nezdržoval, neboť se léčil na adrese uvedené na potvrzení o pracovní neschopnosti. V důsledku toho se o nevyhovění žádosti dozvěděl až po proběhlém jednání. Tím bylo stěžovateli znemožněno, podobně jako ve správním řízení, aby realizoval své právo na obhajobu, to vše dokonce za situace, kdy měl soud k dispozici jeho aktuální adresu. Stěžovatel odmítá polemizovat nad tím, zda bylo potvrzení o pracovní neschopnosti vydáno mimo rámec odborné způsobilosti lékaře a pouze poukazuje na lékařskou zprávu, z níž je patrno, že mu zdravotní stav neumožňoval absolvovat vzdálenost zhruba 500 km k soudnímu jednání. Ničím nepodložené spekulace krajského soudu o tom, že se měl dne 27. 11. 2008 nacházet v kanceláři společnosti SPORTour, protože zde žádost o odročení jednání vlastnoručně podepsal, a tudíž měl dokonce pracovat, je v rozporu se skutkovým stavem. Žádost byla stěžovatelem podepsána na adrese pracovní neschopnosti, kam mu byla dovezena asistentkou.

V další části kasační stížnosti vytýká stěžovatel krajskému soudu, že se vůbec nezabýval obsahem žalobních bodů, a že se vůbec nevypořádal s tvrzenými porušeními právních předpisů. Stěžovatel plně odkazuje na body III. až VI. žaloby, kdy minimálně v bodě V. je vyjmenována řada ustanovení právních předpisů, které stěžovatel považuje za porušené. Polemizuje i se závěrem soudu, že jedině jednání ze dne 5. 9. 2007 bylo procesně řádně provedené a použitelné k vytváření závěrů. Podle stěžovatele však není zřejmé, z čeho napadené rozhodnutí vůbec vzešlo: zda se jednalo o předvolání ze dne 11. 6. 2007, předvolání ze dne 13. 8. 2007, ze sdělení obvinění o přestupku ze dne 5. 9. 2007, z řízení o přestupku – předvolání ze dne 1. 11. 2007, sdělení obvinění ze dne 9. 1. 2008; zde je bez pochybností zřejmá totožnost skutku a byla porušena zásada *ne bis in idem*. Z výpovědi stěžovatele ze dne 5. 9. 2007 vyplývá, že s přestupkem nesouhlasí, neboť se nemohl dopustit překročení rychlosti o cca 43 km/h. Již při tomto jednání požadoval provedení výslechu svědků (policistů Z. a J.), stejně jako trval na vyžádání vyjádření autorizovaného servisu značky Porsche. Zmíněné vyjádření také posléze správnímu orgánu zaslal, ten provedl důkaz listinou, ale výslechy policistů již provedeny nebyly. To vše v situaci, kdy tito policisté postupovali v rozporu s metodickým pokynem (viz IV. žalobní bod), neboť kniha měření, která musí být povinně vedena, se nenachází ve spisu. K odstranění těchto diskrepancí stěžovatel opakovaně požadoval jak výslechy policistů (přičemž nechápe, jaké skutečnosti by měl správnímu orgánu předem sdělit, pokud by nechtěl obsah výpovědí policistů předjímat), tak spolujezdců pana B. a paní V.; na jejich provedení stále trvá.

Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že se zcela ztotožňuje se závěry krajského soudu i přes nedostatky, které mu byly vytknuty, ale které nemají vliv na správnost meritorního rozhodnutí. Navrhuje, aby kasační stížnosti byla zamítnuta jako nedůvodná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Nejprve je potřeba upozornit, že stěžovatel v kasační stížnosti, mimo jiné, odkazuje na důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. *nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení*. Kromě toho, že stěžovatel tento tvrzený důvod nenaplňuje žádnými skutečnostmi, nekoresponduje s ním ani průběh a výsledek řízení před krajským soudem, neboť krajský soud žalobu pro nedůvodnost zamítl (tj. o žalobním návrhu rozhodl věcně). Jak již v minulosti uvedl zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98: *„Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem*.“ (všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Je tedy evidentní, že uplatnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je pojmově vyloučeno všude tam, kde krajský soud rozhodl jinak, než že návrh odmítl nebo řízení zastavil.

Jako další v pořadí zmiňuje stěžovatel kasační důvod vyplývající z ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy *nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.* Konstantní judikatura pojímá za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména takové rozhodnutí, z něhož není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka má za liché, mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby; dále za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost je považováno rozhodnutí, z něhož zejména jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS nebo rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS).

Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku (zde pro nedostatek důvodů), jedná se o námitku, která musí být vypořádána na prvním místě; teprve poté, bude-li napadené rozhodnutí shledáno jako přezkoumatelné, se totiž zpravidla lze zabývat dalšími námitkami (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost má spočívat ve způsobu vypořádání III. až VI. žalobního bodu pouhým konstatováním, že stěžovatel nedoložil a mnohdy ani netvrdil, jaká zákonná ustanovení byla porušena a jaký vliv mělo toto porušení na rozhodnutí o meritu věci. Na obsah těchto žalobních bodů pak i nyní, v řízení o kasační stížnosti, stěžovatel odkazuje.

Nejvyšší správní soud, veden shora uvedeným pojetím nepřezkoumatelnosti, má za to, že výše uvedená výtka nemá opodstatnění. Jakkoli totiž krajský soud poukázal na obecnost řady stěžovatelových tvrzení, nelze říci, že by je bez dalšího opomenul. Pokud jde o způsob vypořádání jednotlivých žalobních bodů, pak otázce navrhování důkazů – výslechů policistů a spolucestujících, jimž nebylo ze strany žalovaného vyhověno, a důkazu listinou, jejímž obsahem bylo potvrzení autorizovaného servisu Porsche k závadě

na vozidle, věnoval krajský soud dostatečnou pozornost na str. 5 rozsudku. K výhradám vůči opětovnému zahajování správního řízení, jež u stěžovatele vyvolalo jistou míru právní nejistoty, k neprovedení ústního jednání a dokazování za přítomnosti stěžovatele, se krajský soud vyjádřil na str. 4 v předposledním odstavci, kdy přisvědčil tvrzené nadbytečnosti opětovného zahajování správního řízení s tím, že i přes zrušení původního prvostupňového rozhodnutí a vrácení věci správnímu orgánu prvního stupně k novému rozhodnutí, stále tvořilo jeden celek. I proto považoval krajský soud za relevantní ústní jednání konané dne 5. 9. 2007, což také v odůvodnění rozsudku uvedl. K omluvám uplatněným v průběhu správního řízení se potom krajský soud obsáhle vyslovil na str. 3 a 4 rozsudku. Pokud jde o žalobní bod pátý, zde stěžovatel pouze obecně namítá, že mu byla odňata možnost vykonat jeho práva zaručená mu Listinou základních práv a svobod, ve spojení s § 73 odst. 2 zákona o přestupcích a § 36 odst. 1, 2 a 3 správního řádu, a to bez bližší konkretizace, jaká práva nemohl vykonat a jak se tato skutečnost odrazila v zákonnosti meritorního rozhodnutí. Vyloží-li Nejvyšší správní soud žalobní námitku tak, že jí stěžovatel měl pravděpodobně na mysli provedení druhého ústního jednání toliko za přítomnosti jeho právní zástupkyně, neprovedení navrhovaných důkazů (výslechu svědků), případně nepřihlédnutí k předloženému vyjádření autorizovaného servisu Porsche, pak se i těmito námitkami krajský soud dostatečně zabýval, jak bylo uvedeno výše. Konečně šestý žalobní bod opětovně napadá neprovedení výslechů policistů a absenci Knihy měření ve správním spisu. I tyto námitky však krajský soud vypořádal, a to na str. 5 rozsudku. S ohledem na výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu v tom smyslu, jak ji pojímá konstantní judikatura, není dána. Zpochybňuje-li stěžovatel konkrétní závěry krajského soudu (a žalovaného), pak se jedná o námitky spadající pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) nebo b) s. ř. s., tj. pod nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení či vady řízení před správním orgánem, které mohly ovlivnit zákonnost

Nejvyšší správní soud však jako důvodnou uznal stížní námitku směřující do důvodu podřaditelného pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *in fine*, tj. namítanou existenci jiné vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Podstatou namítané vady je skutečnost, že krajský soud neuznal stěžovatelovu omluvu z nařízeného ústního jednání, aniž však stěžovatele o této skutečnosti vyrozuměl, a ústní jednání provedl za jeho nepřítomnosti.

Ze soudního spisu vyplynulo, že dne 26. 5. 2008 vyjádřil stěžovatel (prostřednictvím zástupce) svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. To bylo následně krajským soudem nařízeno na 1. 12. 2008. Dne 27. 11. 2007 ve 14:30 zaslal stěžovatel ze sídla společnosti SPORTour faxem žádost o odročení nařízeného jednání, a to z důvodu pracovní neschopnosti. K žádosti doložil kopii potvrzení o pracovní neschopnosti vystaveného MUDr. M. Š., avšak bez uvedení diagnózy. Právě pro absenci diagnózy krajský soud žádosti nevyhověl, což stěžovateli sdělil i s důvody následujícího dne v 11:03, a to faxem na číslo společnosti SPORTour (z něhož byla odeslána žádost o odročení jednání). Kromě toho zaslal na adresu trvalého bydliště stěžovatele *P. 1 – S. M., E. K. 123/10* telegram, v němž bylo pouze stručně uvedeno, že se žádosti o odročení jednání nevyhovuje; tento telegram byl do schránky doručen dne 28. 11. 2008 v 15:10. Z faxového čísla společnosti SPORTour zaslala stěžovatelova asistentka, paní D. Č., dne 28. 11. 2008

v 14:59 doplnění potvrzení o pracovní neschopnosti, a to jednak kopii potvrzení o pracovní neschopnosti, tentokrát již s diagnózou (*M549 – dorsalgia*) a kopii lékařské zprávy, obou vydaných MUDr. Š., k její žádosti. Ani takto formulovanou omluvu z ústního jednání však krajský soud neakceptoval, o čemž (jak vyplývá ze spisu) stěžovatele stručně informoval tentokrát pouze telegramem, jenž byl na adresu trvalého bydliště stěžovatele doručen dne 28. 11. 2008 v 19:10. Jak ovšem stěžovatel v kasační stížnosti namítá (a jak vyplývá i z předloženého potvrzení o pracovní neschopnosti), stěžovatel se měl léčit na adrese „*S., Ch. 101*“, a nikoli v místě svého trvalého bydliště. Nelze tedy vyvrátit jeho tvrzení, že s naposledy zmíněným telegramem, jehož obsahem bylo sdělení o nevyhovění žádosti o odročení jednání, se mohl seznámit teprve poté, co soudní jednání proběhlo v jeho nepřítomnosti.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné uvést, že rozumí důvodům, pro něž krajský soud přistupoval k omluvám stěžovatele s vysokou mírou obezřetnosti. Nedůvěra v omluvy stěžovatele má svůj zcela legitimní původ již ve správním řízení, neboť od jeho počátku opakovaně uváděl překážky bránící mu dostavit se k ústnímu jednání (pracovní zaneprázdněnost, zahraniční cesty, zdravotní indisposice). Frekvence těchto omluv oprávněně navozují otázku jejich možné účelovosti, ve snaze protahovat řízení. Zde má Nejvyšší správní soud zejména na mysli omluvy na neodkladné služební či soukromé záležitosti, které, jak zcela správně uvedl krajský soud, stěží mohou mít přednost před záležitostmi úředními, případně na pracovní neschopnost, která byla osvědčována bez ohledu na rozmanitost diagnóz (figurují mezi nimi jak onemocnění pohybového aparátu, tak trávícího traktu) stanovených stále týmž lékařem – specialistou v oboru chirurgie. To vše v neopomenutelném kontextu kasačních námitek, které pouze opakují argumentaci uplatněnou již ve správním řízení a do řízení nevnáší nic nového, setrvávajíce převážně na výtkách (svou podstatou spíše marginálních) procesních deficitů. Není přitom rozhodné, že v soudním řízení je snaha o prodlužovací lhůty cílící k prekluzi přestupku marná (§ 41 s. ř. s.). Judikatura obecných soudů i soudů správních ostatně reflektuje možnost soudu uvážit o důvodnosti (či naopak účelovosti) omluvy předvolaných osob, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu (typicky počet předcházejících omluv, časový odstup omluvy od soudního roku, hodnověrnost uváděných důvodů aj.); přihlédnout je též třeba k důležitosti osobní účasti předvolaného pro řízení, či (v případě účastníka) pro práva předvolaného. Zde lze jen namátkou zmínit například rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 10. 2002, sp. zn. Cdo 1519/2001 (in www.nsoud.cz), či rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 2 Afs 5/2005 - 96, publikovaný pod č. 558/2005 Sb. NSS. I za této situace však nelze akceptovat jistou procesní nedůslednost krajského soudu, který ani jedno sdělení o tom, že nevyhovuje stěžovatelově omluvě z ústního jednání, nezaslal na adresu, na níž se (alespoň dle potvrzení o pracovní neschopnosti) léčil (v prvním případě ji zaslal alespoň do sídla společnosti SPORTour, kde se s jejím obsahem stěžovatel mohl seznámit prostřednictvím některého ze zaměstnanců, což se také stalo). Z tohoto důvodu nelze vyvrátit tvrzení stěžovatele, že neměl možnost dozvědět se o tom, že jeho omluva z jednání není akceptována (včetně důvodů) a tohoto jednání se zúčastnit, čímž mohlo být reálně zasaženo do jeho práva na spravedlivý proces tak, jak jej definuje čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění dodatkových protokolů (uveřejněné formou sdělení pod č. 209/1992 Sb.), čl 38 odst. 2, věta první Listiny základních práv a svobod a v rovině podústavního práva § 49 odst. 1 a 3 s. ř. s. a § 50, věta první s. ř. s.

S ohledem na shora konstatovanou těžkou procesní vadu, jejíž důsledky se nutně promítají do všech závěrů, na nichž je napadený rozsudek vystavěn, není možné vyslovit se za stávající situace k dalším kasačním námitkám. Jakkoli se totiž argumentace krajského soudu jeví *prima vista* jako přiléhavá a konzistentní s judikaturou zdejšího soudu (srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2009, č. j. 1 As 73/2009 - 79, dostupný z www.nssoud.cz), nelze zcela vyloučit, že osobní účast stěžovatele na soudním jednání by výsledné rozhodnutí ve věci mohla relevantně ovlivnit.

Za této situace musel Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušit pro vady řízení podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a věc mu vrátit k dalšímu řízení. V něm, vázán právním názorem zdejšího soudu podle ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s., v souladu s ustanovením § 51 s. ř. s., nařídí nové jednání a vydá nové meritorní rozhodnutí (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 28/2003 - 59, publikovaný pod č. 482/2005 Sb. NSS).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 2, věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2010

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu